

Internal Test-2016

T.Y.B.Com.-SEM VI- Gujarati Medium (0051)

Foundation Course in English: Language through Literature

Date : 14/3/2016

Roll No. _____

Time : 8.00 TO 10.00

Total Marks :50

Instructions: Figures to the right indicate full marks.

Indicate your options clearly.

1. Answer briefly: (*Any Five*) (10)

i. Why was Mathilde unhappy?

ii. Why, according to Vera, was the French window kept open?

iii. Why did Rosemary suddenly shoo Miss Smith away?

iv. What kind of conversations did the postmaster have with Ratan?

v. What is the poet's state of heart and mind in the poem *When we two parted*.

vi. Explain the lines, "He did not love me living; but once dead he pitied me."

vii. Describe the image of the beast built by Yeats?

2. a. Analyze the story *A Cup of Tea* as a piece of narration which ironically exhibits the class

and social distinctions in society .

(14)

OR

b. Draw a character sketch of Mathilde Loisel .

(14)

3. You have completed your TYBCom exams and the result is still not out. A fast food outlet has advertised for summer job placements for students . You are keen to take up this job for the work experience and for the pocket money too. Write an application along with a CV. (13)

4. a. Read the following paragraph and answer the questions given below: (07)

Bill & Melinda Gates Foundation is the largest [private foundation](#) in the world, founded by [Bill](#) and [Melinda Gates](#). It was launched in 2000 and is said to be the largest transparently operated private foundation in the world. The primary aims of the foundation are, globally, to enhance healthcare and reduce **extreme** poverty, and in America, to expand educational opportunities and access to information technology. The foundation, based in [Seattle, Washington](#), is controlled by its three trustees: Bill Gates, Melinda Gates and [Warren Buffett](#). Other principal officers include Co-Chair [William H. Gates, Sr.](#) and Chief Executive Officer [Susan Desmond-Hellmann](#).

Questions:

1. Who founded BMGF?
2. What is the primary aim of the foundation?
3. What is the aim of the foundation with respect to America?
4. Who are the three trustees of the Foundation?
5. Which three adjectives are used for the foundation in the passage?
6. Where is the foundation based?
7. Guess the meaning of the word ‘ extreme’ .

4. b. Do as directed: (06)

i. You must try and put up.....me.

[Fill in the blank with appropriate preposition]

ii. Her husband came home with an exultant air,.....an envelope in his hand.

[held, holding, hold]

iii. The falcon cannot hear the falconer. [Change into past tense]

iv. Give one word for: *A person who begs for a living*

v. Give the noun form of : Appear

vi. Give antonym: Wide

તારીખ: ૧૫-૩-૨૦૧૬

સમય: ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

સીટ નંબર:.....

કુલ ગુણ:-૫૦

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૦૮)

૧. પત્રક ૩ CDમાં જણાવવાની કોઈ પણ ચાર વિગતો જણાવો
૨. જામીનગીરી પ્રિમિયમની રકમનો ઉપયોગ કયા હેતુઓ માટે થઈ શકે ?
૩. કરવેરા ઓડિટના ઉદ્દેશો જણાવો
૪. કયા સંજોગોમાં કંપની નફો ન હોવા છતાં ડિવિડન્ડ વહેંચી શકે ?

૨. (અ) વહેંચણીપાત્ર નફા અંગે ઓડિટરની ફરજો સમજાવો (૦૮)

(બ) ચોખ્ખા અહેવાલ અને ખામીવાળા અહેવાલ વચ્ચે તફાવત સમજાવો (૦૭)

અથવા

૨. (અ) ઓડિટરના ખામીવાળા અહેવાલનો નમુનો આપો (૦૮)

(બ) નફો અને વહેંચણીપાત્ર નફા વચ્ચે તફાવત સમજાવો (૦૭)

૩. (અ) ઓડિટરની બેદરકારી અંગેની જવાબદારીની ચર્ચા કરો (૦૮)

(બ) ઓડિટરની ફોજદરી જવાબદારીની ચર્ચા કરો (૦૭)

અથવા

૩. (અ) દગો કે છેતરપિંડીની શંકા હોય ત્યારે અન્વેષણ વિશે સમજાવો (૦૮)

(બ) નાંણાકીય હિસાબોનું ઓડિટ અને પડતર ઓડિટ વચ્ચે તફાવત સમજાવો (૦૭)

૪. ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે ત્રણ) (૧૨)

૧. સાચો અને વાજબી ખ્યાલ
૨. ઓડિટર કાર્યક્રમ વખતે ધ્યાનમાં રાખવાના મુદ્દા
૩. ઇડીપી ઓડિટ
૪. ઔચિત્ય ઓડિટ
૫. કરવેરાનું ઓડિટ અને નાણાકીય ઓડિટ વચ્ચે તફાવત

@@@@

તારીખ:.....

સમય:

સીટ નંબર:.....

કુલ ગુણ:-૫૦

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૧૦)
૧. ભારતમાં સંસ્થાકીય કૃષિધિરાણના સાધનો કયા કયા છે?
 ૨. ભારતમાં કૃષિપેદાશ વેચાણ વ્યવસ્થાની લાક્ષણિકતાઓ દર્શાવો.
 ૩. સેવાક્ષેત્રે રોજગારી પૂરી પાડનારા મહત્વના વિભાગો કયા કયા છે?
 ૪. દેશનો પ્રથમ નિકાસ પ્રોસેસિંગ ઝોન માટે, કોના દ્વારા અને કયાં સ્થાપવામાં આવ્યો હતો?
 ૫. વિશ્વ વેપાર સંગઠનના મુખ્ય હેતુઓ જણાવો.
૨. ભારતમાં કૃષિ ઉત્પાદકતા નીચી હોવાના વિવિધ કારણોની ચર્ચા કરો, ખેત-ઉત્પાદકતા સુધારવા માટે તમે કયા કયા પગલા સૂચવશો? (૧૩)
- અથવા
- ભારતમાં કૃષિધિરાણ ક્ષેત્રે સહકારી ધિરાણ સંસ્થાઓની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરો.
૩. ભારતના કરમાળખાની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ જણાવી, ભારતના કરમાળખાની મુખ્ય ખામીઓનું વર્ણન કરો. (૧૩)
- અથવા
- તાજેતરની નવી વિદેશ વેપાર નીતિ ૨૦૦૮-૨૦૧૪ ના મુખ્ય પાસાઓની ચર્ચા કરો.
૪. ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
૧. ખેડૂતોની દેવાદારીના કારણો અને અસરો
 ૨. કૃષિ પેદાશોની વેચાણ વ્યવસ્થાની ખામીઓ દૂર કરવા લેવાયેલા પગલાં
 ૩. ભારતમાં કાળુ નાણું: ઉદભવના કારણો
 ૪. વિશ્વ વેપાર સંગઠનને ભારત તરફથી અપાયેલ બાયેઘરીઓ

-----x-----

તારીખ:.....
સમય:

સીટ નંબર:.....
કુલ ગુણ:-૫૦

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૧૦)
૧. કૌશલ્ય પૂર્ણ ખરીદીનો અર્થ આપો.
૨. કેન્દ્રિત ખરીદીનો અર્થ જણાવો.
૩. ઉત્પાદન સંચાલનની વ્યાખ્યા સ્પષ્ટ કરો.
૪. વેબરના સિદ્ધાંતની ટૂંકમાં સમજ આપો.
૫. કુદરતી દુર્ઘટનાના નામ આપો.
૨. ખરીદીની વિવિધ પદ્ધતિઓ વર્ણવો. (૧૪)
- અથવા
૨. (અ)માલસામગ્રી સંચાલનનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. (૦૭)
(બ)માલસામગ્રી અંકુશનું મહત્વ જણાવો. (૦૭)
૩. ઉદ્યોગની સ્થાન પસંદગીને અસર કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો. (૧૨)
- અથવા
૩. (અ)ઉત્પાદન આયોજનનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. (૦૬)
(બ)ઉત્પાદન અંકુશની પ્રક્રિયા વર્ણવો.
૪. (અ) ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક) (૦૬)
- (૧) આપતિ સંચાલનનું સ્વરૂપ
(૨) તણાવની અસરો
- (બ)કેસ સ્ટડી (૦૮)

ફિલિપ્સ ઈન્ડિયા લિ. રેડિયો એક ભાગ તરીકે સ્પીકર ખરીદવું કે બનાવવું તે અંગે તમારી સલાહ માંગે છે.

બજારમાં સ્પીકર ૧૦૦રૂ. માં સરળતાથી મળે છે.કંપનીને માસિક ૨૦,૦૦૦ સ્પીકરની જરૂરિયાત છે.કંપની જાતે સ્પીકર બનાવે તો ઉત્પાદનનું ખર્ચ માળખું આ પ્રમાણે રહેશે.

માલસામાન ખર્ચ	રૂ.૩,૯૦,૦૦૦
મજૂરી ખર્ચ	રૂ.૭,૨૦,૦૦૦
પરોક્ષ ખર્ચ	રૂ. ૪૦,૦૦૦
	<u>રૂ.૧૧,૫૦,૦૦૦</u>

જો કંપની આ સ્પીકર બહારથી ખરીદે તો હાલની મશીનરી સહેલાઈથી વેચી શકાય એમ છે. તેના કારણે ઘસારા ખર્ચમાં રૂ.૫૦,૦૦૦ અને કરવેરા વીમા ખર્ચમાં રૂ.૭૫,૦૦૦ નો બચાવ થાય એમ છે.

જો સ્પીકર બહારથી ખરીદવામાં આવે તો એકમદીઠ નૂર ખર્ચ રૂ.૧૦ નો એમ છે તથા અન્ય રૂ.૩૦,૦૦૦ થશે.

ઉપરોક્ત વિગતોને આધારે કંપનીએ સ્પીકર ખરીદવા કે જાતે બનાવવાનો નિર્ણય લેવા માટે યોગ્ય સલાહ આપો.આ નિર્ણયના લાભો દર્શાવો.

-----x-----

બી.કોમ.—સેમેસ્ટર— VI
વિષય: ભારતીય બેંકિંગ અને ચલણ પેપર—VII (7)

તારીખ:.....
સમય:

સીટ નંબર:.....
કુલ ગુણ:—૫૦

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૧૦)
૧. બેંકદર એટલે શું?
૨. રે પોરેટ અને રિવર્સ રે પોરેટનો અર્થ લખો.
૩. પાર્ટિસિપેશન સર્ટિફિકેટનો અર્થ આપો.
૪. ભારતમાં સપ્રમાણ અનામત પદ્ધતિ શા માટે અનુકૂળ થઈ રહી નહીં?
૫. વિનિમયદરનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
૨. રિઝર્વબેંક ઓફ ઈન્ડિયાના પ્રણાલિકાગત કાર્યો વર્ણવો. (૧૪)
અથવા
૨. (અ)રિઝર્વબેંકની નાણાંકીય નીતિના હેતુઓ સમજાવો. (૦૭)
(બ)રિઝર્વ બેંકની બેંકદરની નીતિની સમીક્ષા કરો.
(૦૭)
૩. ભારતના નાણાંબજારની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી, ભારતના નાણાંબજારની મર્યાદાઓ (૧૪)
કે ખામીઓની ચર્ચા કરો.
અથવા
૩. (અ)ન્યૂનતમ અનામત પદ્ધતિની સમીક્ષા કરો. (૦૭)
(બ)ભારતમાં વિનિમયદર નીતિના ઉદ્દેશો દર્શાવો. (૦૭)
૪. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૨)
૧. કૃષિક્ષેત્રે રિઝર્વબેંકની કામગીરી
૨. ખુલ્લા બજારની નીતિની મર્યાદાઓ
૩. ડિસ્કાઉન્ટ એન્ડ ફાઈનાન્સ હાઉસ
૪. કોમર્શિયલ પેપર

જે. એડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કૉમર્સ કૉલેજ, અમરોલી.

આંતરિક મૂલ્યાંકન કસોટી-માર્ચ-૨૦૧૬

બી.કોમ. સેમેસ્ટર-૬

વિષય : વેપારી કાયદો

તા. : ૧૦-૦૩-૨૦૧૬

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

બેઠક નં.....

ગુણ : ૫૦

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો.

૧૨

૧. માલ વેચાણ કરારમાં પ્રતિકાત્મક સોંપણી કોને કહેવાય ?

૨. એફ.ઓ.બી. કરાર એટલે શું ?

૩. લઘુત્તમ ભરણાંનો અર્થ સમજાવો.

૪. પ્રમોટરર્સની વ્યાખ્યા આપો.

૫. ગ્રાહક સુરક્ષા ધારા હેઠળ ગ્રાહકને ક્યા ક્યા અધિકારો આપવામાં આવ્યા છે ?

૬. ગ્રાહક સુરક્ષા ધારા હેઠળ ફરિયાદ ક્યારે કરી શકાય ?

૨. (અ) માલની વ્યાખ્યા આપી માલનું વર્ગીકરણ જણાવો.

૦૬

(બ) શરતો અને જામીનગીરી એટલે શું ? માલવેચાણમાં કાયદા હેઠળની ગર્ભિત શરતો અને ગર્ભિત જામીનગીરીઓ જણાવો.

૦૬

અથવા

૨. (અ) " ખરીદનાર સાવધાન" આ નિયમ અપવાદો સહિત સમજાવો.

૦૬

(બ) માલ વેચનાર પાસે હોય તેથી વધુ સારો માલિકી હકક ખરીદનારને ક્યા સંજોગોમાં આપી શકે છે તે સમજાવો.

૦૬

૩. (અ) અણચૂકવ્યો વેચનાર કોને કહેવાય ? માલ પરત્વે તેનાં શું હકો છે ? તેની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

૦૬

(બ) આવેદનપત્રનું મહત્વ સમજાવી તેના કલોઝીઝની ચર્ચા કરો.

૦૬

અથવા

૩. (અ) કંપનીનું ' સ્થાપનાનું આવેદનપત્ર ' એટલે શું ?

૦૬

(બ) આંતરિક વહીવટનો સિદ્ધાંત અપવાદો સહિત સમજાવો.

૦૬

૪. ટૂંકનોંધ લખો.

૧૪

૧. વિજ્ઞાપન પત્ર (પ્રોસ્પેક્ટ)

૨. કેન્દ્રીય ગ્રાહક સુરક્ષા પરિષદ.

અથવા

(અ) ફરિયાદ કોણ કરી શકે ? ક્યારે કરી શકે ? ક્યાં કરી શકે ?

૦૭

%%%%%%%%%

જે. એડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. દેસાઈ કૉમર્સ કૉલેજ, અમરોલી.

આંતરિક મૂલ્યાંકન કસોટી-૨૦૧૬

બી.કોમ. સેમેસ્ટર-૬

વિષય : ઉચ્ચતર નામાપધતિ - ૮

તા. : ૧૨-૦૩-૨૦૧૬

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

બેઠક નં.....

ગુણ : ૫૦

સૂચના : જરૂરી ગણતરીઓ તમારા જવાબના ભાગરૂપે છે.

૧. (અ) નીચેની માહિતી પરથી જાળવી રાખેલી કમાણીની મૂડી પડતર શોધો.

(૦૨)

ઈકિવટી શેરની દા.કિં. રૂ. ૧૦૦ , શેરદીઠ ડિવિડન્ડ રૂ. ૯

ઈકિવટી શેરની બ.કિં. રૂ. ૧૫૦ , કોર્પોરેટ ટેક્સ ૫૦%

વ્યક્તિગત કરવેરાનો દર ૨૦% વ્યક્તિગત મૂડી નફાનો દર ૧૨%

(બ) એક કંપનીના ચોપડે નીચેની બાકીઓ હતી :

(૦૩)

શરૂઆતના સમયગાળાની રોકાણોની બાકી રૂ. ૩૪,૦૦૦

છેવટના સમયગાળાની રોકાણોની બાકી રૂ. ૨૮,૦૦૦

વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ શરૂઆતના ધારણ કરેલા રોકાણોમાંથી ૪૦% રોકાણો રૂ. ૮,૪૦૦ના નફાએ વેચ્યા.

રોકાણ પ્રવૃત્તિમાંથી ઉદ્ભવતો રોકાણ પ્રવાહ ગણો.

(ક) નીચેના પરથી કંપનીનું વેચાણ ગણો.

(૦૩)

નફા - જથ્થાનો ગુણોત્તર - ૩૦%

ચોખ્ખો નફો - રૂ. ૮૦,૦૦૦

સ્થિર ખર્ચા - રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦

(ડ) નીચેનાની ભંડોળની પ્રાપ્તિ અને ઉપયોગ પર અસર જણાવો.

(૦૨)

	૨૦૧૩-૧૪ (રૂ.)	૨૦૧૪-૧૫ (રૂ.)
બેંક ઓવર ડ્રાફ્ટ	૩,૦૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
સ્ટોક	૪,૦૦,૦૦૦	૫,૦૦,૦૦૦
લેણીહૂંડી	૬૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦
કરવેરાની જોગવાઈ	૭૨,૦૦૦	૬૦,૦૦૦

૨. (અ) ગાયકવાડ લિ.નું મૂડી માળખું નીચે મુજબ છે.

(૦૮)

ઈકિવટી શેર દરેક રૂ. ૧૦નો	૧૦,૦૦,૦૦૦
૧૪%ના ડિબેંચર દરેક રૂ. ૫૦૦નો	૫,૦૦,૦૦૦
૧૦%ના પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો	૨,૫૦,૦૦૦
જાળવી રાખેલ કમાણી	૨,૫૦,૦૦૦
દરેકની બજાર કિંમત	

ઈકિવટી શેર રૂ. ૧૨.૫૦, ડિબેચર રૂ. ૪૦૦ પ્રેફ.શેર રૂ. ૯૬ કંપની ઈકિવટી શેર મૂડી પર શેરદીઠ રૂ. ૨.૫૦ લેખે કમાણી કરે છે. કંપની કરવેરાનો દર ૫૦% ધારો અને શેર હોલ્ડરોનું વ્યક્તિગત કરમાળખું ૩૦% છે. દલાલી ૨% ધારી તમામ સાધનોની મૂડીની વ્યક્તિગત પડતર શોધો.

(બ) એક કંપનીની ઈકિવટી શેર મૂડીની વિગતો નીચે મુજબ છે.

(૦૬)

દાર્શનિક કિંમત રૂ. ૧૦૦

બજાર કિંમત રૂ. ૧૦૫

શેરદીઠ પ્રિમીયમ રૂ. ૩

શેર બહાર પાડવાનો ખર્ચ રૂ. ૩ (શેરદીઠ)

કંપનીની કર પહેલાંની શેરદીઠ કમાણી રૂ. ૨૦

કોર્પોરેટ ટેક્સ ૫૦%

(૧) નવા ઈ.શેરની મૂડી પડતર શોધો. (૨) જૂના ઈ.શેરની મૂડી પડતર શોધો.

અથવા

૨. માયા કંપની તા. ૩૧-૩-૨૦૧૨ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ આપે છે.

(૧૪)

વેચાણ ૧૧,૦૦૦ એકમો

એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. ૪૦

નફા જથ્થા ગુણોત્તર ૩૦%

સલામતી ગાળો ૩૫%

નીચે મુજબની ગણતરી કરો.

(૧) હાલનો નફો (૨) હાલના નફા કરતાં ૧૫૦% વધારે નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ તેમજ સલામતી ગાળો

(૩) ચલિત ખર્ચમાં ૨૫% ઘટાડો થાય તો નવું સમતૂટ બિંદુ (રકમમાં)

(૪) વેચાણ એકમમાં ૩૦% વધારો થાય તો નફાની રકમ

(૫) સ્થિર ખર્ચમાં ૧૫% વધારો થાય તો સમતૂટ બિંદુ

૩. પ્રદિપ લિ.ના નીચેના પાકા સરવૈયા પરથી વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫નું ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક તૈયાર કરો.

(૧૪)

જવાબદારીઓ	૩૧-૩-૧૪રૂ.	૩૧-૩-૧૫ રૂ.	મિલકતો	૩૧-૩-૧૪ રૂ.	૩૧-૩-૧૫ રૂ.
૮%નાં પ્રેફ.શેર (રૂ. ૧૦નો દરેક)	૧,૦૦,૦૦૦	૫૦,૦૦૦	પાઘડી	૪૫,૦૦૦	૩૬,૦૦૦
ઈકિવટી શેર (રૂ. ૧૦નો દરેક)	૫,૦૦,૦૦૦	૬,૫૦,૦૦૦	પ્લાન્ટ પ.કિ. (બાદ ઘસારો)	૬,૧૫,૦૦૦	૮,૦૮,૦૦૦
જામીનગીરી પ્રિમીયમ	૩૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦	ફર્નિચર	૫૦,૦૦૦	૪૮,૦૦૦
અનામત અને વધારો	૧,૬૦,૦૦૦	૧,૮૧,૦૦૦	સ્ટોક	૨,૪૦,૦૦૦	૨,૫૫,૦૦૦
૬%નાં ડિબેચર્સ	૧,૦૦,૦૦૦	૧,૪૦,૦૦૦	પરચુરણ લેણદારો	૨,૩૫,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦
કરવેરાની જોગવાઈ	૧,૦૦,૦૦૦	૧,૦૮,૦૦૦	અગાઉથી ચુકવેલ ખર્ચા	૨૫,૦૦૦	૭૫,૦૦૦
પરચુરણ લેણદારો	૨,૧૨,૦૦૦	૨,૪૬,૦૦૦	બેંક	૪૦,૦૦૦	૪૮,૦૦૦
સુચિત ડિવિડન્ડ	૫૮,૦૦૦	૬૪,૦૦૦	ડિબેચર વટાવ	---	૨,૦૦૦
			પ્રાથમિક ખર્ચા	૧૦,૦૦૦	૭,૦૦૦
	૧૨,૬૦,૦૦૦	૧૪,૮૦,૦૦૦		૧૨,૬૦,૦૦૦	૧૪,૮૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

(૧) રૂ. ૧૫૦૦૦ની ચોપડે કિંમતનો પ્લાન્ટ વેચ્યો હતો. જેના વેચાણના રૂ. ૯,૫૦૦ મળ્યા હતા.

- (ર) તા. ૩૧-૩-૨૦૧૫ના રોજ રૂ. ૩,૦૦૦ની કિંમતનું ફર્નિચર મેળવવામાં આવ્યું હતું.
- (૩) ૮%ના પ્રેફરન્સ શેર ૧૦%ના પ્રિમીયમે પરત કરવામાં આવ્યા હતા. વર્ષ દરમિયાન નવા ઈકિવટી શેર પણ પ્રિમીયમે બહાર પાડવામાં આવ્યા હતા.
- (૪) વર્ષ ૨૦૧૪-૧૫માં રૂ. ૭૫,૦૦૦(પ્લાન્ટ પર રૂ. ૭૦,૦૦૦ અને ફર્નિચર પર રૂ. ૫,૦૦૦)ની ઘસારાની જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી.
- (૫) કરવેરા અને ડિવિડન્ડ અનુક્રમે રૂ. ૮૫,૦૦૦ અને રૂ. ૫૮,૦૦૦ ચુકવવામાં આવ્યા હતા.

અથવા

૩. (અ) રોકડ પ્રવાહ પત્રકનો અર્થ સમજાવી તેની ઉપયોગીતા જણાવો. (૦૭)
- (બ) ભંડોળ પ્રવાહ અને રોકડ પ્રવાહ પત્રક વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. (૦૭)
૪. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (૧૨)
- (૧) હિસાબોમાં કોમ્પ્યુટરની ભૂમિકા
- (૨) કાર્યશીલ મૂડીમાં ફેરફારનું પત્રક અને ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક વચ્ચેનો તફાવત
- (૩) ઘંઘાની કામગીરી દ્વારા રોકડ પ્રવાહ
- (૪) ટેલીમાં ટી.ડી.એસ.ની નોંધ
- (૫) સમતૂટ વિશ્લેષણની ઉપયોગીતા

%%%%%%%%%

જે. એડ. શાહ આર્ટ્સ એન્ડ એચ. પી. ટેસાઈ કૉમર્સ કૉલેજ, અમરોલી.

આંતરિક મૂલ્યાંકન કસોટી-માર્ચ-૨૦૧૬

બી.કોમ. સેમેસ્ટર-૬

વિષય : આંકડાશાસ્ત્ર

તા. : ૧૬-૦૩-૨૦૧૬

બેઠક નં.....

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

ગુણ : ૫૦

૧. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧૦)

(૧) વાહન વ્યવહારની સમસ્યામાં કૃત્રિમ ઉદ્ભવ સ્થાન અને કૃત્રિમ પ્રાપ્તિસ્થાન એટલે શું ?

(૨) નીચેની વાહન વ્યવહારની સમસ્યાનો મૂળભૂત પ્રાપ્ય ઉકેલ ન્યુનતમ શ્રેણિકની રીતે શોધો.

	D	E	F	પુરવઠો
A	6	4	24	3
B	10	6.5	18	5
C	26	21	6	6
માંગ	6	4	4	14

(૩) નીચેની નિયુક્તિની સમસ્યા હલ કરો.

મશીન

કાર્યો		M ₁	M ₂	M ₃
J ₁		20	27	30
J ₂		10	18	16
J ₃		14	16	12

(૪) ૧૦ જોડનાં અવલોકનના તફાવતનાં ચિહ્નો નીચે મુજબ છે.

+, 0, +, +, +, +, -, +, +, +

" બંને નિદર્શો એક જ સમષ્ટિમાંથી લેવાયા છે. " તે પરિકલ પનાને ચિહ્ન પરીક્ષણથી તપાસો.

(૫) નીચે અનુક્રમે બે સમષ્ટિમાંથી લીધેલા ૫ અને ૩ કદના યદ્યચ્છ નિદર્શો છે :

નિદર્શ X	22	30	33	38	20
નિદર્શ Y	18	40	25		

મેન - વિહટની U - આગણકની કિંમત શોધો.

૨. (અ) $Z = 3x_1 + 5x_2$ ની કિંમત નીચેની શરતોને આધીન લઘુતમ બનાવો.

(૦૬)

$$-3x_1 + 4x_2 \leq 12$$

$$2x_1 - x_2 \geq -2$$

$$2x_1 + 3x_2 \geq 12$$

$$x_1 \leq 4$$

$$x_2 \geq 2$$

$$x_1, x_2 \geq 0$$

(બ) નીચેની અસમતોલ સમસ્યાનો પ્રાપ્ય ઉકેલ ન્યુનતમ શ્રેણિકની રીતે મેળવી કુલ પરિવહન ખર્ચ શોધો.

(૦૪)

	I	II	III	IV	V	પુરવઠો
A	6	8	3	2	5	5
B	1	3	4	6	9	7
C	8	7	6	2	1	3
D	7	4	1	3	7	7
માંગ	7	5	3	6	4	

/.../

(ક) નીચેની નિયુક્ત સમસ્યા હલ કરો.

(૦૪)

	યંત્રો (ખર્ચ)			
કાર્યો	A	B	C	D
J ₁	12	15	18	8
J ₂	13	10	9	14
J ₃	10	12	15	13
J ₄	7	8	9	14

અથવા

૨. (અ) એક કંપની x અને y બે વસ્તુઓ બનાવે છે અને દરેક દિવસની કુલ ઉત્પાદન શક્તિ ૮ ટનની ધરાવે છે.

(૦૮)

x અને y ને સરખી ઉત્પાદન શક્તિ જરૂરી છે. કંપનીનો બીજી કંપની સાથેનો દિવસદીઠ ઓછામાં ઓછા ૨ ટન x અને ઓછામાં ઓછા ૩ ટન y નો જથ્થો પૂરો પાડવાનો કાયમી કોન્ટ્રાક્ટ છે. x નો ઉત્પાદન સમય ટનદીઠ ૨૦ મશીન કલાકો અને y નો ટનદીઠ ૫૦ મશીન કલાકો જરૂરી છે. રોજના મહત્તમ શક્ય મશીન

કલાકો ૩૬૦ છે. કંપનીની બધી ઉત્પાદિત x વસ્તુના ટનદીઠ ૮૦રૂા. અને y વસ્તુના ટનદીઠ ૧૨૦ રૂા. નફો

મેળવી શકાય છે. મહત્તમ નફો મેળવવા માટેની ઉત્પાદન રીત નક્કી કરો. અને મહત્તમ નફો ગણો.

(બ) નીચેની વાહનવ્યવહારની સમસ્યાનો વોગેલની રીતથી ઈષ્ટતમ ઉકેલ મેળવો.

(૦૬)

	A	B	C	પુરવઠો
I	8	7	5	5
II	4	3	4	7
III	5	2	9	8
માંગ	10	2	8	

૩. (અ) નીચેની માહિતી પરથી મેન-વિલ્ટની પરીક્ષણનો ઉપયોગ કરી બંને નિદર્શો સમાન સમષ્ટિમાંથી લીધા છે એવી (૦૫)

પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો.

નિદર્શ - I	10	20	35	70	50	10	25	20	-	-
નિદર્શ - II	5	15	55	45	50	75	90	80	21	-

(બ) બે નિદર્શો અંગેની નીચે પ્રમાણેની માહિતી પરથી મધ્યસ્થ પરીક્ષણ દ્વારા બંને નિદર્શો સમાન સમષ્ટિમાંથી લેવાયા (૦૬)

છે એ પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો.

નિદર્શ - I	31	56	47	38	42	30	54	39	48	57			
નિદર્શ - II	53	40	49	62	37	50	65	45	59	55	44	58	67

(ક) નીચેની માહિતી પરથી min (min-max) રીતે પ્રારંભિક શક્ય ઉકેલ શોધો.

(૦૩)

	D ₁	D ₂	D ₃	D ₄	પુરવઠો
O ₁	20	18	22	13	10
O ₂	10	20	17	24	09
O ₃	19	17	18	12	11
માંગ	10	07	08	05	

અથવા

૩. (અ) વિલકોક્ષન પરીક્ષણનો ઉપયોગ કરી બંને નિદર્શો એક જ સમષ્ટિમાંથી લેવાયા છે. એવી પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો.

(૦૬)

નિદર્શ - x	17	30	29	23	14	28	22	25	23	12	14	13	20	18	15	20
નિદર્શ - y	13	28	27	20	16	20	13	15	12	10	15	10	18	18	13	20

(બ) એક સમષ્ટિમાંથી લીધેલા નીચે આપેલા નિદર્શ માટે સમષ્ટિનો મધ્યસ્થ ૧૨ છે. એ પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો. (૦૪)

19, 18, 11, 9, 13, 15, 17, 13

(ક) વોગેલની રીતથી આપેલા સમસ્યાનો મૂળભૂત ઉકેલ મેળવો.

(૦૪)

	પ્રતિ			પુરવઠો
	A	B	C	
I	150	130	330	1
તરફથી II	190	145	270	3
III	350	300	150	5
જરૂરિયાત	4	2	3	9

૪. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

(૧૨)

(૧) વાહન વ્યવહારની સમસ્યા એટલે શું? તેનું ગાણિતિક સ્વરૂપ સમજાવો.

(૨) પદો સમજાવો.

(૧) હેતુલક્ષી વિધેય (૨) શક્ય ઉકેલ

(૩) પ્રતિબંધો (૪) ઈષ્ટતમ મૂળ ઉકેલ

(૩) નિયુક્તિની સમસ્યાના ઉકેલની હંગેરિયન રીત સમજાવો.

(४) प्रायलिय अने बिनप्रायलिय परीक्षण वख्येनो तफ़ावत स्पष्ट करो.

(५) मेन – व्हिटनी U परीक्षण समजावो.

%%%%%%%%